

Gietrzwałd, 13 listopada 2025 r.

Stowarzyszenie Warmiaków
ul. Adama I Ewy 76, 11-034 Majdy
email: jacek.wiacek24@gmail.com
kom. 600 013 777

**Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Olsztynie
ul. Podwale 1, 10-076 Olsztyn**

PETYCJA

Petycja popierająca wniosek Stowarzyszenia Warmiaków o wpisanie układu urbanistycznego wraz z historyczną panoramą wsi Gietrzwałd do rejestru zabytków nieruchomości województwa warmińsko-mazurskiego.

Szanowny Panie Konserwatorze,

Jako mieszkańcy, miłośnicy Gietrzwałdu oraz członkowie różnych organizacji, pragniemy wyrazić nasze pełne poparcie dla inicjatywy wpisania całego układu urbanistycznego wsi Gietrzwałd oraz jej unikalnej panoramy, z Bazyliką Narodzenia NMP jako dominantą, do rejestru zabytków.

Uzasadnienie poparcia

Gietrzwałd to miejsce o wyjątkowym znaczeniu historycznym, kulturowym i religijnym, jedyne w Polsce, gdzie miały miejsce objawienia maryjne oficjalnie uznane przez Kościół. Wartości te znajdują odzwierciedlenie w zachowanym, historycznym układzie przestrzennym wsi, który jest materialnym świadectwem tych wydarzeń oraz wielowiekowej historii Warmii.

- **Ochrona unikalnej panoramy:** Panorama Gietrzwałdu, z górującą nad okolicą Bazyliką, jest elementem krajobrazu o nieocenionej wartości symbolicznej i estetycznej. Jej zachowanie jest kluczowe dla integralności historycznego charakteru miejscowości.
- **Integralność układu urbanistycznego:** Wpis do rejestru zabytków zapewni kompleksową ochronę prawną całego założenia urbanistycznego, w tym historycznej sieci dróg, zabudowy (często ujętej już w Gminnej Ewidencji Zabytków) oraz elementów krajobrazowych, takich jak aleje w tym historyczna aleja klonowa przy ulicy Szkolnej w Gietrzwałdzie. Ochrona obszarowa jest skuteczniejsza niż ochrona pojedynczych obiektów.

- Zapobieganie zagrożeniom: Intensywny rozwój inwestycyjny w okolicy (jak np. planowana wcześniej budowa centrum logistycznego LIDL, przeciwko której protestowali mieszkańcy) stwarza realne zagrożenie dla autentyczności i spójności historycznego krajobrazu Gietrzwałdu. Wpis do rejestru zabytków stanowić będzie silną podstawę prawną do ochrony tego dziedzictwa przed nieodwracalnymi zmianami.

Uważamy, że zachowanie Gietrzwałdu w jego historycznej formie leży w interesie publicznym, zarówno lokalnej społeczności, jak i pielgrzymów oraz turystów z całego kraju i zagranicy. Apelujemy do Pana Konserwatora o podjęcie stanowczej decyzji o wszczęciu procedury wpisu do rejestru zabytków, co pozwoli na objęcie tego cennego miejsca najwyższą formą ochrony prawnej.

Z wyrazami szacunku

Jacek Wiącek
Wiceprezes Stowarzyszenia Warmiaków

Do wiadomości:

1. Kancelaria Prezydenta RP
2. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
3. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego